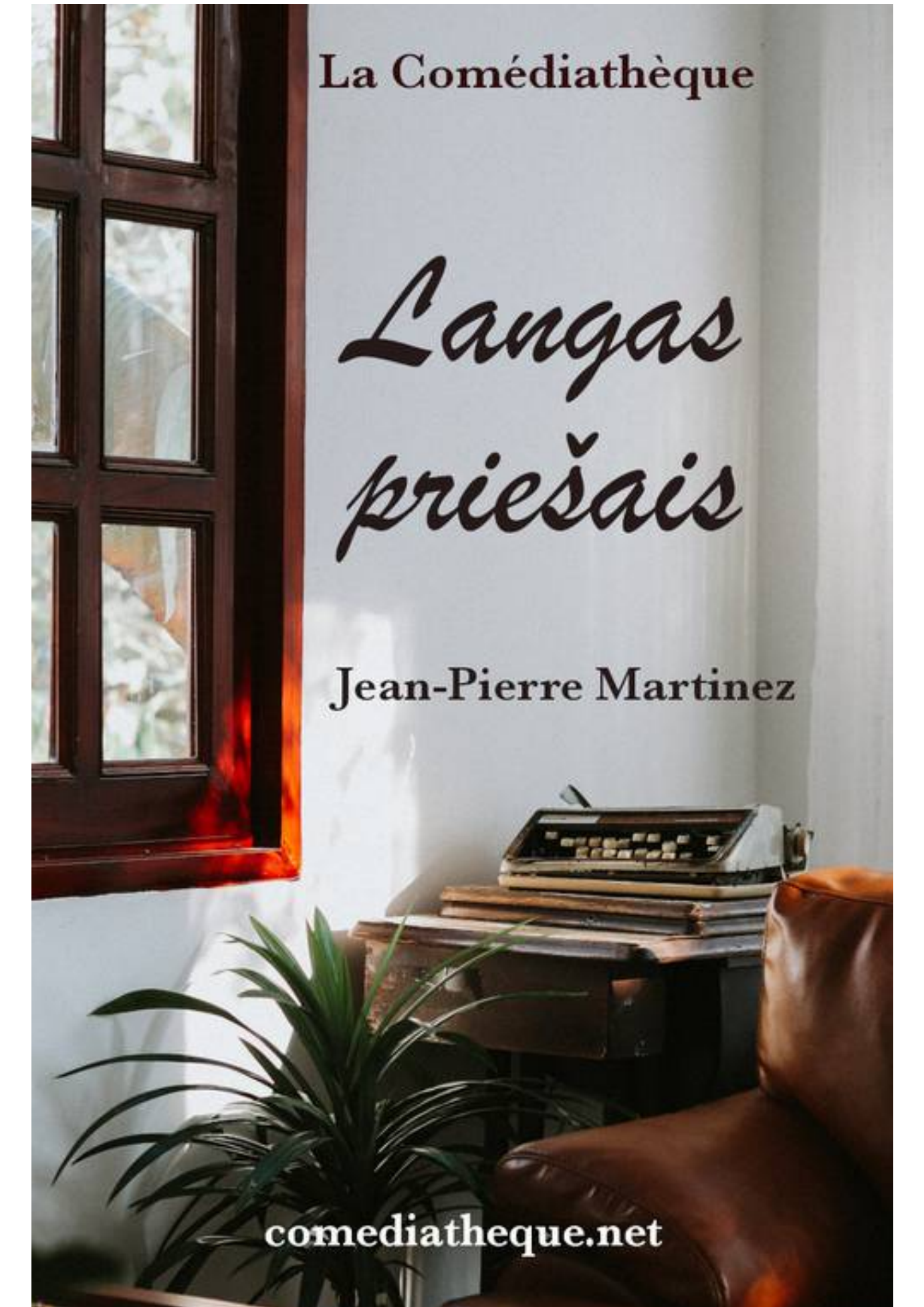

La Comédiathèque

*L'angas
priešais*

Jean-Pierre Martinez

comediatheque.net

Šios pjesės tekstą galima atsisiųsti nemokamai.

Tačiau teisė viešai statyti kūrinį yra susijusi su privalomu autoriniu atlyginimu, kuris yra teisingas atlygis už autoriaus darbą. Nesvarbu, ar esate mėgėjų, ar profesionali teatro trupė, prieš statydami pjesę turite gauti leidimą ir sumokėti atitinkamą autorinį atlyginimą už spektaklio rodymą.

Norėdami susisiekti su Jean-Pierre Martinez ir paprašyti leidimo statyti vieną iš jo kūrinių:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

Langas priešais

Jean-Pierre Martinez

Vertė ir adaptavo pats autorius Jean-Pierre Martinez

Savižudybės slenkstį pasiekęs pagyvenęs romanistas sulaukia netikėtos jaunos moters, tvirtinančios, kad pametė savo katiną, viešnagės. Susitikimas, kuris pakeis jo gyvenimą...

Veikėjai

Alexandre

Madison

© La Comédiathèque

Paryžiaus buto svetainė. Bohemiška atmosfera. Ant nedidelio rašomojo stalo – sena rašomoji mašinėlė ir keli aplankai. Įeina Alexandre'as, šešiasdešimtmetis ar vyresnis rašytojas, apsirengęs kruopščiai apgalvotu nerūpestingu stiliumi. Rankoje jis laiko virvę su kilpa. Pažvelgia į lubas, tada užlipa ant kėdės, tarsi ieškodamas, kur pritvirtinti virvę. Nieko tinkamo neradęs nulipa. Atsisėda prie stalo ir pavargęs atsidūsta. Atidaro stalčių, išsiima cigarečių paketį ir vieną cigaretę įsideda į burną. Užuoť ją užsidegęs, padeda ant stalo ir iš stalčiaus išsitraukia pistoletą. Ilgai žiūri į ginklą. Pasigirsta tylus beldimas į duris. Paskendęs mintyse, jis negirdi. Prispaudžia pistoleto vamzdį prie smilkinio. Vėl beldžiama, kiek garsiau. Jis vis dar negirdi. Atrodo, dvejoja, ar nuspausti gaiduką. Užsimerkia... Tą akimirką prieš jį staiga išdygsta jauna moteris. Tai Madison, studentė, kuriai gali būti nuo dvidešimties iki trisdešimties, apsirengusi gana klasikiniu stiliumi.

Madison (sušukdama) – Ne!

Nustebęs Alexandre'as krūpteli. Pašoka ir nukreipia ginklą į Madison.

Alexandre – Dar vienas judesys – ir jūs negyva!

Madison – Nešaukite, maldauju!

Alexandre – Rankas aukštyn!

Jauna moteris tuoj pat pakelia rankas.

Madison – Štai, matote, aš neginkluota... Dabar prašau, nuleiskite ginklą.

Pamatęs, kad jauna moteris nepavojinga, jis nuleidžia pistoletą.

Alexandre – Ką, po velnių, jūs čia veikiate? Ir kaip apskritai patekote į vidų?

Madison – Aš viską paaiškinsiu... Leiskite man atgauti kvapą...

Alexandre – Jūs išprotėjusi! Aš vos nemiriau nuo širdies smūgio!

Madison – Atsiprašau, durys buvo praviros ir...

Alexandre – Ir jūs nusprendėte, kad tai kvietimas užėiti į mano namus...?

Madison – Ne, bet...

Alexandre – Ko jūs norite? Mane apvogti? Čia nėra nieko vertingo, patikėkite.

Madison – Aš jūsų kaimynė.

Alexandre – Kaimynė iš gretimo buto? Jai aštuoniasdešimt...

Madison – Kaimynė iš priešais esančio buto... (*Rodo į menamą langą žiūrovų pusėje*) Tas langas – mano buto.

Alexandre – Priešais? Ten jau daugybę metų niekas negyvena.

Madison – Dabar jau gyvena.

Alexandre – Gerai... Ir kas?

Madison – Dingo mano katinas... Gal kartais jį matėte... O gal net priglaudėte pas save... jei ir jis būtų įėjęs nekviestas...

Alexandre – Na, ne. Regis, jūsų katinas geriau išauklėtas už jus...

Ji atrodo labai susijaudinusi.

Madison – Jis dingo prieš dvi dienas. Visame kvartale iškabinau skelbimus su jo vardu ir nuotrauka. Ar nematėte?

Alexandre – Aš beveik neišeinu... ir tokių skelbimų niekada neskaitau. Be to, kačių veidus atsimenu prastai...

Ji kelis žingsnius paeina po kambarį.

Madison – Tofu! Tofu!

Alexandre – Ko jūs taip rėkiate? Jums kas nors negerai?

Madison – Jo vardas Tofu.

Alexandre – Jūsų katino vardas Tofu? Jūs iš manęs tyčiojātės...

Madison – Visai ne. O kodėl?

Alexandre – Gerai, jūsų katinas vardu Tofu ir jau dvi dienas negrįžo namo. Juk tai ne pasaulio pabaiga, ar ne?

Madison – Žinoma, kad rimta! Jei greitai jo nerasiu, jis mirs... Jis kambarinis katinas, suprantate, nepratęs gyventi lauke...

Alexandre – Na, tai išties apgailėtina. Mano laikais katės gyveno kaime. Arba, blogiausiu atveju, jei turėjai didelį sodą. Visą laiką medžiodavo peles ir namo grįždavo tik tada, kai nieko nepagavusios norėdavo, kad jas pašertų, truputį paglostytų ir leistų išsimiegoti ant sofos...

Madison – Na, šitas katinas pelių neėda. Jis vegetaras.

Alexandre – Atsiprašau?

Madison – Aš nevalgau mėsos, ir mano katinas – taip pat.

Alexandre – Tai ką jis valgo?

Madison – Granules! Daržovių granules. Kaip ir aš.

Alexandre – Jūs irgi valgote granules?

Madison – Kartais, taip. Tik ne katino, aišku.

Alexandre – Katinas vegetaras... Net nežinojau, kad tokių būna... Todėl jis ir vardu Tofu...?

Madison – Taip... ir dar todėl, kad jis truputį pašėlęs.

Alexandre – Ir, žinoma, atsisakyti mėsos jis nusprendė pats...?

Madison – Bent jau niekada nesiskundė.

Alexandre – O... kaip manote, ar dabar cirkuose tigras ir liūtams irgi duoda esti daržovių granules?

Madison – Nežinau... Šiaip ar taip, aš prieš gyvūnų naudojimą cirke...

Alexandre – Bet ne prieš kačių laikymą bute...

Madison – Iš to sprendžiu, kad jūs naminių gyvūnų neturite...

Alexandre – Ne, aš nekenčiu pačios „naminio gyvūno“ sąvokos. Ir apskritai – visko, kas vadinama prijaukimu. (*Grėsmingai*) Aš pats likau laukinis...

Visai nesužavėta, ji apsidairo po kambarį.

Madison – Vadinas, mano katino nematėte?

Alexandre – Ne, jūsų veganiško katino nemačiau. Ir, jei leisite, manau, šis absurdiškas pokalbis jau pakankamai užsitęsė.

Ji staiga sustingsta.

Madison – Tylėkite!

Alexandre – Atsiprašau?

Madison – Negirdėjote miaukiant?

Alexandre – Miaukiant? Ne, visiškai ne. Bet žinote, aš jau po truputį apkurstu. Kai sulauksite mano amžiaus, pamatysite – tai turi ir privalumų. Ypač kai kaimynai triukšmingi...

Madison – Aš visiškai netriukšmauju, patikėkite. Jau daugiau kaip mėnesį gyvenu bute tiesiai priešais jūsų butą, o jūs vis dar manėte, kad jis tuščias.

Alexandre – Gerai, jūsų nepastebėjau ir norėčiau, kad taip būtų ir toliau. Tad jei daugiau nieko neturite man pasakyti, leiskite man grįžti prie savo reikalų, o jūs eikite ieškoti katino...

Madison – Gerai, ilgiau jūsų netrukdysiu...

Alexandre – Ačiū.

Ji ketina išeiti, bet persigalvoja.

Madison – Bet... man neramu palikti jus tokį.

Alexandre – Kokį – tokį...?

Madison – Na... Kai atėjau, jūs buvote be...

Alexandre – Be ko...?

Madison – Atrodė, kad jums nelabai gerai, tiesa?

Alexandre – Ir kas jums taip leido manyti?

Madison – Laikėte pistoletą prie smilkinio.

Nustebęs jis pažvelgia į pistoletą, kurį vis dar laiko rankoje.

Alexandre – Ak, šitas... Ir kas?

Madison – Na... jūs atrodote truputį... prislėgtas, ne?

Alexandre – Prislėgtas...? Klausykite, panele, kai buvau jūsų amžiaus, mūsų kartos šūkis buvo: gyvenk greitai, mirk jaunas ir palik gražų lavoną. Ką nors primena?

Madison – Jamesas Deanas...

Alexandre – Mes dulkindavomės be prezervatyvų, važinėdavome motociklais be šalmų ir vartodavome visokias draudžiamas medžiagas, kurių, patikėkite, tikslios sudėties niekas nežinojo... Po penkiasdešimties metų tie keli tokie seniai kaip aš, išgyvenę anuos palaimingus laikus, išeina į gatves protestuoti, nes bijo skiepytis... Ir jūs norite, kad nebūčiau prislėgtas?

Madison – Suprantu...

Alexandre – Nemanau... Bet jei jums nepasiseks ir nugyvensite iki mano metų, pamatysite. Senatvė – tai laivo sudužimas.

Madison – De Gaulle'is...

Alexandre – Chateaubriand'as tai pasakė dar prieš jį... Bet jūs teisi. Senti – tai pereiti nuo „Maištininko be priežasties“ prie „Atsiminimų iš anapus kapo“.

Madison – Gražiai pasakyta.

Alexandre – Taip... Bėda ta, kad mūsų laikais jauni žmonės jau elgiasi kaip seni.

Madison – Visais laikais jaunimas norėjo pakeisti pasaulį, ar ne...?

Alexandre – Šiandieninis jaunimas nenori pakeisti pasaulio, tik išgelbėti planetą. Ir, tiesą sakant, sekasi nekaip...

Madison – O jūs? Jums pavyko pakeisti pasaulį?

Alexandre – Ne, bet bent jau gerai pasilinksminome.

Madison – Dabar neatrodo, kad jums būtų labai linksma...

Alexandre – Jums, regis, irgi... Kitaip negyventumėte poroje su katinu...

Madison – Bent jau nesu viena...

Alexandre – Ir jūs rimtai manote galinti išgelbėti planetą... šerdama šį vargšą mėsėdį, kuris jūsų nieko neprašė, daržovių granulėmis?

Madison – Nežinau... Bet norint pakeisti pasaulį, pirmiausia reikia išgelbėti planetą, ar ne? Kokia prasmė kelti revoliuciją „Titanike“?

Alexandre – Šiaip ar taip, pavydžiu visiems savo kartos žmonėms, kurie mirė nesulaukę trisdešimties. Įsivaizduojate Jimi Hendrixą ir Janis Joplin senelių namuose, tarp dviejų „Scrabble“ partijų svarstančius, ar vakcina kartais nepavojinga... Geriau jau mirti, negu tai pamatyti...

Madison – Na jau, nekalbėkite taip...

Alexandre – Deja, literatūra nėra labai rokenrolas. Ir rašytojai dažniausiai miršta savo lovoje.

Madison – Jūs rašytojas?

Alexandre – Ne jūsų reikalas... Net nežinau, kodėl visa tai jums pasakoju, juk jūsų nepažįstu... Ir apskritai, kodėl jūs dar čia?

Jis įdeda pistoletą į stalčių.

Madison – Galėjote susižeisti...

Alexandre – Galėjau ir jus nušauti... Kai įsibrauni į svetimus namus, tokia rizika visada yra... Būčiau pareiškęs, kad tai buvo būtinoji gintis, ir manęs nė nebūtų nuteisę... *(Ji tarsi ima svaigti; jis tai pastebi ir sunerimsta.)* Jums viskas gerai?

Madison – Atsiprašau, tuoj praeis... Gal turite stiklinę vandens?

Jis akimirką dvejoja.

Alexandre – Prisėskite minutei, atnešiu vandens...

Jis išeina. Ji tuoj pat atsigauna ir pasinaudoja proga apžiūrėti kambarį. Nuo stalo paima įrėmintą moters portretą ir jį apžiūri. Paskui skubiai padeda atgal, kai Alexandre'as grįžta su stikline vandens ir ją paduoda.

Madison – Ačiū...

Ji paima stiklinę ir išgeria vienu mauku.

Alexandre – Geriau?

Madison – Taip, ačiū...

Jis pasistengia kiek sušvelnėti.

Alexandre – Atsiprašau, kad taip jus priėmiau... Aš jau beveik atpratau matyti žmones...

Madison – Vadinasi, jūs irgi gyvenate vienas?

Alexandre – Taip jau akivaizdu?

Madison – Iš to, ką ką tik pasakėte, spėju, kad ir vaikų neturite.

Alexandre – Kodėl manote, kad neturiu vaikų?

Madison – Turite?

Alexandre – Ne... Ir kai matau šiandieninį pasaulį, džiaugiuosi, kad neturiu...

Madison – Taip...

Alexandre – Jei norite išgelbėti planetą, gal reikėtų pradėti nuo to, kad nustotume gimdyti vaikus, ne?

Madison – Kita vertus... ar nustoję turėti vaikų išgelbėsime žmoniją?

Alexandre – Ir pagalvokite: Prancūzija tikriausiai yra šalis, kurioje gyventi geriausia pasaulyje...

Madison – Taip, todėl ir nusprendžiau apsigyventi jūsų šalyje...

Alexandre – Jūs ne prancūzė...?

Madison – Mano vardas Madison. Aš amerikietė.

Alexandre – Bet jūs puikiai kalbate mūsų kalba, ir be jokio akcento...

Madison – Mano močiutė buvo prancūzė. Ji mane išmokė Molière'o kalbos. Atvykau į Paryžių studijuoti literatūros Sorbonoje.

Alexandre – Vadinas, tik grynas atsitiktinumas, kad šiandien atsidūrėte mano kelyje... Madison.

Madison – Jūsų vardas Alexandre, tiesa?

Alexandre – Iš kur žinote?

Madison – Apačioje ant pašto dėžutės pamačiau jūsų vardą. Alexandre Delacroix... Jūs giminaitis...

Alexandre – Tapytojo? Ne, visiškai ne.

Madison – Rašytojo!

Alexandre – Jūs amerikietė ir žinote Alexandre'ą Delacroix... kurio Prancūzijoje jau niekas nebeprisimena.

Madison – Jūs perdedate... Alexandre'ą Delacroix žino visi. Jo šlovė seniai peržengė Prancūzijos sienas. Bent jau tarp tų, kurie domisi literatūra. Tai kaip?

Alexandre – Taip... Tai aš.

Madison – Negali būti! Alexandre Delacroix, tas legendinis autorius, parašęs kelis dvidešimtojo amžiaus literatūros šedevrus!

Alexandre – Jei jūs taip sakote...

Madison – Paslaptingas rašytojas, dabar gyvenantis atsiskyrėliškai, daugybę metų nieko nepublikavęs ir atsisakantis visų interviu... Tikrai jūs?

Alexandre – Kažkas man sako, kad tai žinojote dar prieš įsibraudama į mano namus. Klystu?

Ji akimirka dvejoja.

Madison – Ne, prisipažįstu...

Alexandre – Vadinas, tą istoriją apie katiną išgalvojote tik todėl, kad išpeštumėte iš manęs interviu...

Madison – Katinas tikras, prisiekiu... Bet tiesa ir tai, kad atsikraustydama į butą tiesiai priešais jūsų turėjau vieną mintį.

Alexandre – Tyčia išsinuomojote butą priešais mano, kad galėtumėte mane šnipinėti?

Madison – Šnipinėti? Visai ne! Aš didelė jūsų kūrybos gerbėja. Atvykusi į Paryžių bandžiau su jumis susisiekti. Bet jūsų agentas perdavė, kad nenorite nieko matyti.

Alexandre – Ir kurios tos frazės dalies nesupratote?

Madison – Perskridau Atlantą tikėdamasi jus sutikti. Ieškojau buto. Tas priešais buvo nuomojamas, ir aš pasinaudojau proga...

Alexandre – Jūs visiškai pamišusi! Įspėju: jei nepaliksime manęs ramybėje, pateiksiu skundą dėl persekiojimo. Ir apskritai, ko jūs iš manęs norite? Jūs žurnalistė?

Madison – Aš studentė, juk sakiau. Niujorke parašiau magistro darbą apie jūsų kūrybą. O paskui nusprendžiau atvykti į Paryžių tęsti tyrimų, nes šis miestas yra daugumos jūsų romanų veiksmo vieta. Žinote, amerikiečiams Paryžius – romantiškiausias miestas pasaulyje.

Alexandre – Ir tokiais stereotipais tikėtės atskleisti slaptąją mano kūrybos prasmę?

Madison – Norite sužinoti mano disertacijos pavadinimą?

Alexandre – Ne.

Madison – „Nebuvimo figūra Alexandre'o Delacroix romanų pasaulyje.“

Alexandre – Viską supratote... Daugumoje žmonių, pradedant jumis, labiausiai vertinu jų nebuvimą. Todėl prašau išeiti.

Madison – Kai turi galimybę tyrinėti gyvą autorių, natūralu norėti su juo susitikti. Šiek tiek geriau jį pažinti. O geriau pažinus jo gyvenimą – geriau suprasti ir kūrybą.

Alexandre – Tai klaida, patikėkite. Geriau apsiriboti kūriniiais ir apie jų autorių nieko nežinoti. Daugybė didžių rašytojų gyvenime buvo labai menkos asmenybės. Jei ne visiškai niekšai. Tas pats galioja menininkams ir mokslininkams. Taip jau yra. Genijai retai ką laimi, kai juos pažįsti iš arčiau... Nors galite būti rami: genijumi savęs nelaikau...

Madison – Suprantu jūsų kuklumą, bet vis dėlto... Išskirtinis interviu su „Lotynų kvartalo kronikų“ autoriumi būtų mano tyrimo vainikas.

Alexandre – Jūs jį skaitėte?

Madison – Būtent šis romanas įtikino mane atvykti studijuoti į Paryžių. Man tai geriausia jūsų knyga.

Alexandre – Nors parduota jos buvo toli gražu ne daugiausia...

Madison – Spėju, šis romanas iš esmės autobiografinis.

Alexandre – Jau sakiau... Skaitytojai tai visiškai nesvarbu...

Madison – Jau nekalbant apie tą paslaptingą rankraštį, prie kurio dirbate daugybę metų...

Alexandre – Aš visiškai nieko nerašau. Tai mano leidėjo palaikoma legenda, kad manęs galutinai nepamirštų ir senosios mano knygos dar bent kiek parsiduotų. Kad ir kaip būtų, jokio interviu neduosiu. Nei jums, nei kam nors kitam. (*Grėsmingai prie jos prieina.*) O dabar lauk!

Užuot išėjusi, ji stoja prieš jį.

Madison – Ne!

Jis, regis, nustebęs dėl jos ryžto.

Alexandre – Kaip tai – ne?

Madison – Neleisiu jums nusižudyti, kol nesutiksite duoti man interviu. Dėl jo būčiau galėjusi Atlantą perplaukti!

Alexandre – Jei norite, grįžkite ten, iš kur atvykote, vandens dviračiu. Ne mano problema...

Ji vėl atrodo tuoj nualpsianti.

Alexandre – Jau antrą kartą alpstate man prieš akis... Per daug skaitote sentimentalių meilės romanų, panele. Šiais laikais, nebent teatre, moterys nebealpsta kiekvieną kartą, kai kas nors vyksta ne pagal jų norą...

Madison – Aš neapsimetu, patikėkite.

Jis, regis, dvejoja.

Alexandre – Norite, kad iškviėčiau greitąją?

Madison – Ne, tik man reikia trumpam prisėsti.

Alexandre – O paskui išeisite?

Madison – Pažadų.

Ji atsisėda ir atgauna kvapą.

Alexandre – Stiklinę vandens jau daviau... Gal norite taurelės konjako?

Madison – Norite mane pribaugti, taip?

Alexandre – Deja, jau per vėlu. Reikėjo iškart jus nušauti ir pareikšti, kad tai buvo būtinoji gintis. Dabar jau nebegalėčiau paneigti, kad viską suplanavau iš anksto...

Madison – Kodėl laikote namuose pistoletą?

Alexandre – Iš pradžių tam, kad atbaidyčiau įkyruolius. Akivaizdu, nepakanka...

Madison – Net jei esate šioks toks mizantropas, kaip daugelis rašytojų... Juk visiems reikia draugijos, ar ne?

Alexandre – Jau nujaučiu, kad pasiūlysite man įsigyti katiną... Norite atsikratyti savojo, taip?

Madison – Vienatvė jūsų neslegia?

Alexandre – Vienatvė... Ji kaip kava... Iš pradžių truputį karti. Paskui pripranti. Tada pradeda patikti. O galiausiai be jos nebegali.

Madison – Turėtumėte išleisti aforizmų rinkinį. Esu tikra, jis puikiai parsiduotų.

Alexandre – O ką apskritai reiškia nebūti vienam? Gyventi poroje ir ištisus metus kartoti tas pačias banalybes? Kartkartėmis matytis su šeima ar draugais ir rūpestingai vengti visų svarbių temų, dėl kurių galima susipykti? Susitikti kaimynus laiptinėje ir samprotauti apie orą? Kalbėtis su katinu apsimetant, kad jis jus supranta?

Madison – Bet kai rašote, juk į kažką kreipiatės.

Alexandre – Būtent todėl ir nustojau rašyti.

Madison – Netikiu jumis.

Alexandre – Aš neprašau manimi tikėti. Prašau palikti mane ramybėje...

Madison – Vadinasi, interviu man neduosite?

Alexandre – Nebeturiu ką pasakyti. Dar blogiau – nebeturiu su kuo kalbėtis. O kai kuriomis dienomis net pačiam su savimi kalbėtis nesinori.

Madison – Liūdna...

Alexandre – Toks gyvenimas... O mano, vienaip ar kitaip, artėja prie pabaigos...

Madison – Gal ir mano...

Alexandre – Jūs keturiasdešimčia metų jaunesnė už mane. Galėčiau būti jūsų tėvas.

Madison – Ar net senelis.

Alexandre – Ačiū už patikslinimą, labai malonu. Kad ir kaip būtų, jūsų gyvenimas dar tik prasideda.

Madison – Taip... Bet gali netrukus ir baigtis...

Alexandre – Ką norite tuo pasakyti?

Madison – Sergu širdies liga. Gydytojai sako, kad man liko vos keleri metai. Gal net keli mėnesiai. Todėl atvykau į Prancūziją įgyvendinti paskutinės svajonės. Susitikti su jumis...

Akivaizdu, kad šie žodžiai jį sukrečia.

Alexandre – Ką reiškia – širdies liga?

Madison – Gimiau su širdies yda. Mano širdis per silpna. Ji gali sustoti bet kurią akimirką.

Alexandre – Todėl jums ir pasidaro silpna?

Madison – Menkiausias jaudulys priverčia širdį daužytis, ir ji gali nustoti plakusi.

Jis akimirką dvejoja.

Alexandre – Tik nesakykite, kad šią istoriją išgalvojote tam, kad nebegalėčiau jums prieštarauti... ir turėčiau sutikti duoti interviu.

Madison – Deja, ne...

Alexandre – Man labai gaila.

Madison – Jūs dėl to nekaltas.

Alexandre – Ne, bet kokia ironija. Aš senas, nieko nebenoriu, galvoju viską baigti... Jūs jauna, visas gyvenimas prieš akis, o jus išduoda širdis...

Madison – Nieko negaliu pakeisti, tad kam maištauti?

Alexandre – Ir dar sugebate šypsotis...

Madison – Galvoju, kad likę gyvenimo mėnesiai galbūt bus patys gražiausi.

Alexandre – Jūsų gyvenimo džiaugsmas varo mane į neviltį. Jūs niekada niekuo neabejojate?

Madison – Abejonėms nebeturiu laiko. Todėl ir įsibroviau pro jūsų duris...

Pauzė.

Alexandre – Ir tikrai nebėra jokios vilties?

Madison – Yra. Transplantacija. Tik dar reikia rasti donorą...

Alexandre – Galėčiau padovanoti jums savo širdį, man ji jau nebereikalinga... Nusižudau, o organus palieku jums...

Madison – Bijau, kad ne taip paprasta. Ypač su širdimi. Tai ne tas pats, kaip organai, kurių turime po du. Inkstai, plaučiai...

Alexandre – Sėklidės...

Madison – Širdies donorui turi būti konstatuota smegenų mirtis...

Alexandre – Smegenų mirtį? Kartais klausiu savęs, ar aš jos jau nepatyrčiau. Kaip, beje, daugelis aplinkinių...

Madison – Donoras turi būti miręs, jo širdis – sveika, o ją paimiti reikia labai greitai. Deja, taip nutinka labai retai. O transplantacijos laukiančių ligonių sąrašas labai ilgas...

Alexandre – Girdėjau, kad Kinijoje organai paimami iš mirties bausmės nuteistųjų. Žinoma, taip daug patogiau. Pirmiausia paskiriama transplantacijos data, o tą pačią dieną nuteistajam įvykdoma mirties bausmė.

Madison – Bet tai siaubinga...

Alexandre – Taip, bet tokiu būdu... recipientas turi laiko ramiai atskristi iš Europos ar Jungtinių Valstijų. Kai kurie dar spėja ir šiek tiek pakeliauti. Žinoma, tai ne už dyką. Nežinau, kiek Kinijoje kainuoja širdis. Domėjotės?

Madison – Ne...

Alexandre – Internetė turbūt nesunkiai rastumėte...

Madison – Ačiū.

Alexandre – Atsiprašau, neturėčiau apie tai juokauti... ypač su jumis. Bet, kita vertus, humoro jausmas – bene vienintelis dalykas, kuris mums liko, tiesa?

Madison – Taip...

Alexandre – Nors tai, ką tik papasakojau, yra visai ne juokas...

Madison – Verčiau mirčiau, negu gyvenčiau su mirties bausme nuteisto žmogaus širdimi. Net su jūsiške... Tai kaip?

Alexandre – Kas – kaip?

Madison – Ar tikrai būsite toks žiaurus ir išleisite mane taip ir neleidęs išsipildyti mano svajonei?

Alexandre – Jūs iš užsispyrusiųjų...

Madison – Priimsiu tai kaip komplimentą.

Alexandre – O kas man įrodys, kad nemeluojate?

Madison – Kas galėtų sugalvoti tokią istoriją? Vien tam, kad gautų interviu iš rašytojo, kurį visi jau pamiršo...

Alexandre – Pagaliau pripažįstate, kad Alexandre'ą Delacroix visi jau pamiršo.

Madison – Tai sutinkate?

Alexandre – Kai parodysite medicininius dokumentus, įrodančius, kad nemeluojate.

Madison – Atsiprašau, jų neturiu su savimi.

Alexandre – Jūs gyvenate tiesiai priešais... Nueikite jų pasiimti...

Madison – Maniau, kad galėtumėte patikėti mano žodžiu. Prisipažinsiu, truputį nusivyliau.

Alexandre – Jei ir sutiksiu duoti interviu, tai bus tik pradžia, patikėkite. Aš moku labai nuvilti. Pamatysite.

Ji atsistoja ir apžiūri kambarį. Jos žvilgsnis sustoja ties sena rašomąja mašinėle.

Madison – Jūs vis dar rašote mašinėle?

Alexandre – Taip, būtent šia mašinėle parašiau visus savo romanus. Bet nebandykite manęs pagauti. Juk sakiau, kad jau daug metų neberašau.

Madison – Kodėl?

Alexandre – Žodžiai kaip banknotai: kuo daugiau jų paleidi į apyvartą, tuo mažiau jie verti... Pažiūrėkite, kas šiandien vyksta socialiniuose tinkluose. Kiekvienas dešimt ar dvidešimt kartų per dieną išlieja savo nuomonę. Apie viską. Tikra padirbtų pinigų infliacija, nuvertinusi tikruosius. Žodžiai nebereiškia nieko.

Madison – Žmonėms neuždrausi plepėti. Anksčiau plepėdavo kavinėse, šiandien – „Facebooke“. Bet didžių autorių, tokių kaip jūs, visada bus.

Alexandre – Didžių autorių nebeskaito. Juos cituoja. Į vietą ir ne į vietą. Vis tas pačias citatas, kartojamas vėl ir vėl, kol jos visiškai netenka prasmės... Kopijuoti ir įklijuoti pakeitė mąstymą... o jausukai – jausmus.

Madison – Leisite šią mintį pacituoti mano disertacijos išvadosė?

Alexandre – Mane apkaltins elitizmu. Pasakys, kad esą tik išrinktųjų mažuma turi teisę kalbėti, o visi kiti privalo tylėti ir klausytis. Tai netiesa. Manau, tylėti turėtume visi.

Madison – Ką siūlote? Tylos minutę?

Alexandre – Minutę? Ne. Visus metus. Šimtmetį. Tūkstantmetį tylos. Gal tada mūsų žodžiai vėl įgautų prasmę po to žodinio viduriavimo, kuris pastaraisiais metais užliejo socialinius tinklus.

Madison – Įdomi analizė. Bet taip pat kalbama, kad nustojote rašyti po nelaimingos meilės?

Alexandre – Žmonės kalba ką nori...

Madison – Bet jūs ir neneigiate...

Alexandre – Tai dar nereiškia, kad tiesa...

Ji vėl paima ant stalo stovinčią nuotrauką.

Madison – Kas ši moteris nuotraukoje?

Alexandre – Ne jūsų reikalas.

Madison – Ji graži.

Alexandre – Net jei iš tiesų sergate, tai nesuteikia jums teisės knaisiotis po mano privatų gyvenimą.

Madison – Vos įėjusi iškart pastebėjau šį portretą... ir man pasirodė, kad tas veidas pažįstamas.

Jis paima iš jos nuotrauką, pažiūri į ją ir vėl padeda į vietą.

Alexandre – Tai moteris, kurią labai seniai mylėjau...

Madison – Tais laikais, kai buvote hipis?

Alexandre – Tiesą sakant, nelabai buvau hipis... Buvau atviras naujoms idėjoms. Ir kartais surūkydavau žolės suktinę. Bet rūpinausi sveikata ir jau tada galvojau apie karjerą. Rašymui reikia tam tikro komforto, žinote? Kad taptum didžiu rašytoju, kartais tenka likti mažuoju buržua...

Madison – O ji?

Alexandre – Ji buvo laisva moteris. Galvojo tik apie dabartį. Gyveno šia diena.

Madison – Kur ją sutikote?

Alexandre – Laiptų aikštelėje... Ji gyveno bute priešais. Tame, kuriame dabar gyvenate jūs. Tiesa, dalijosi juo su nuolat užsukančiais draugais. Žmonėmis iš viso pasaulio. Muzikantais, menininkais... Tas butas buvo tarsi Maxime'o Le Forestier dainoje apdainuotas Mėlynasis namas. Durys visada buvo atviros.

Madison – O kadangi durys buvo atviros, vieną dieną ji tuo pasinaudojo ir išėjo. Kaip mano katinas...

Alexandre – Ji norėjo apkeliauti pasaulį. Patirti naujų dalykų. Sutikti naujų žmonių. Tradicinė pora tuo metu nebuvo mūsų gyvenimo idealas. Bent jau jos – tikrai ne.

Madison – Bet ji jus mylėjo...

Alexandre – Taip. Savaip, manau. Nors mylėjo ne vien mane...

Madison – Laisvoji meilė...

Alexandre – Nenorėjome būti panašūs į savo tėvus, ir buvome teisūs. Tik nelabai žinojome, ką sugalvoti vietoj to. Ką nors, kas bent kiek išsilaikytų... Gyvenome šia akimirka. Nebuvome numatę pasenti... Ir iš tiesų tie, kurie nemirė iki trisdešimties, paseno labai prastai. Ar kada matėte seną bitniką? Vaizdas nekoks, patikėkite...

Madison – Vadinasi, leidote jai keliauti toliau vienai...

Alexandre – Negalėjau jos sulaikyti... ir neturėjau tam teisės. Vieną gražų rytą ji išėjo...

Madison – Kur?

Alexandre – Į Afganistaną. Šiandien tai skamba siurrealistiškai, bet anuomet tai buvo labai mėgstama hipių kryptis. Hašišas ten buvo parduodamas laisvai ir labai pigiai. Metus padirbėjęs čia, galėjai metus pragyventi ten. Be to, buvo tas susižavėjimas Rytais. Žvelgiant iš Prancūzijos, hipiams Afganistanas atrodė kaip rojus.

Madison – O jūs likote...

Alexandre – Aš jau galvojau apie ateitį... Ir supratau, kad mano ateitis – ne Afganistane.

Madison – Vis tiek galėjote vykti kartu. Iš meilės...

Alexandre – Žinoma... Ir ji turbūt būtų leidusi man keliauti su ja... Bet jos svajonė nebuvo romantiška kelionė dviese. Juo labiau ne medaus mėnuo. Azija buvo savęs pažinimo kelionė. Į tokią leisdavosi keli žmonės kartu. Toli nuo smulkiaburžuazinio meilės dviese modelio...

Madison – Taigi likote Paryžiuje... bet jos niekada nepamiršote.

Alexandre – Tikėjausi, kad vieną dieną ji grįš... Ar bent atsiųs kokį ženklą... Atviruką... Bet daugiau jos niekada nemačiau...

Madison – Nebandėte jos surasti?

Alexandre – Interneto tada dar nebuvo... Kai žmogus nusprendavo dingti iš tavo gyvenimo, jis iš tiesų dingdavo. O paskui bėgo metai...

Madison – Galėtumėte pabandyti ją surasti dabar.

Alexandre – Kam? Gal ji jau mirusi. O gal ištekėjusi, turi penkis vaikus ir sveria šimtą dvidešimt kilogramų.

Madison – O gal ji gyva, vis dar graži ir kartais apie jus pagalvoja.

Alexandre – Kol nežinau, verčiau ir nežinoti... ir išsaugoti tos gražios jaunos moters atvaizdą, kurį matote nuotraukoje. Įsivaizduojate šoką po keturiasdešimties metų? Savęs senstančio nematai, bet kitų senatvę pastebi labai aiškiai, patikėkite.

Madison – Nesu tikra, ar aš pati kada nors pamatysiu save senstančią...

Alexandre – Atsiprašau. Neturėjau taip sakyti.

Pauzė.

Madison – Negirdėjote miaukiant?

Alexandre – Ne... Vis dar ne...

Madison – Gal jis kur nors čia pasislėpęs...

Alexandre – Tikiuosi, kad ne.

Madison – Pažadėkite, kad jei mirsiu, pasirūpinsite mano katinu.

Alexandre – Na jau, jūs nemirsite! Be to, jūsų katinas tikriausiai mirs anksčiau už jus. Bent jau manau... Kiek apskritai gyvena katės?

Madison – Maždaug penkiolika metų.

Alexandre – O jūsiškiui kiek?

Madison – Dveji.

Alexandre – Aha...

Madison – Tai kaip? Sutiktumėte jį priglausti?

Alexandre – Priminsiu, kad kai įėjote, laikiau pistoletą prie smilkinio.

Madison – Būtent. Tai duotų jums priežastį nenusižudyti...

Alexandre – Norite pasakyti, jei turėčiau šerti katiną daržovių granulėmis ir kasdien keisti jo kraiką?

Madison – Jei turėtumėte kuo nors rūpintis – taip. Jei kas nors prie jūsų būtų prisirišęs, jam jūsų reiktų ir jis lauktų jūsų namuose, kai vakare grįžtate.

Alexandre – Lauktų manęs? Aš beveik nebeišeinu iš namų, o vakare – juo labiau...

Madison – Ar prieš tai tikrai norėjote baigti gyvenimą, ar tai buvo pagalbos šauksmas?

Alexandre – Šiaip ar taip, nepamenu, kad būčiau šaukęsis jūsų...

Madison – Matyt, vis tiek išgirdau.

Alexandre – Tiesa, man vis sunkiau rasti priežasčių tikėtis ko nors gero.

Madison – Norite apie tai pasikalbėti?

Alexandre – Turint galvoje jūsų pačios padėtį, būtų nesmagu užkrauti jums visą sąrašą dalykų, kurie mane varo į neviltį.

Madison – Kovoti toliau, net žinant, kad karas jau pralaimėtas... Argi ne tai yra tikroji drąsa?

Alexandre – Niekada nesakiau, kad esu drąsus. Norėčiau būti toks drąsus kaip jūs.

Madison – Aš ne drąsi. Tiesiog neturiu pasirinkimo. Kitaip nei jūs.

Alexandre – Aš? Man beliko rinktis tik tarp virvės pasikarti ir pistoleto išsitaškyti smegenis...

Madison – Jūs teisus... Jūs tikrai mokate varyti į neviltį...

Alexandre – Įspėjau jus: esu senas kvailys. Nežinau, ar šie laikai blogesni už mano jaunystės. Gal tiesiog dabar viską matau aiškiau. O aiškus žvilgsnis paprastai optimizmo neprideda.

Madison – Vis dėlto išgerčiau taurelę konjako.

Alexandre – Tikrai?

Madison – Nuo ko nors juk vis tiek reikia mirti.

Jis įpila dvi taureles konjako. Jie susidaužia.

Alexandre – Į jūsų sveikatą! Atsiprašau, regis, ir vėl leptelėjau ne vietoje...

Ji nusišypso. Abu išgeria.

Madison – Nuo šito ir numirėlis atsibustų.

Alexandre – Jau kokį dešimtmetį negeriu. Net nežinau, kiek laiko šis butelis čia stovi. Bet alkoholis juk gerai sensta, tiesa? Bent jau geriau už alkoholikus...

Madison – Vis tiek skonis keistokas. Jūs tikras, kad tai konjakas?

Jis pažiūri į butelį.

Alexandre – Manau... Tik jau nelabai prisimenu, koks turi būti konjako skonis...

Madison – Norėčiau būti pažinojusi tą jauną vyrą, kuriuo kadaise buvote.

Alexandre – Kokį jauną vyrą?

Madison – Tą, kuris mylėjo šią moterį nuotrukoje. Ir dar degė troškimu gyventi...

Alexandre – Nežinau, ar jis jums būtų patikęs.

Madison – Turbūt buvo kupinas entuziazmo ir vilties.

Alexandre – Ambicijų tai tikrai nestokojo.

Madison – Jūs tikrai nebeturite draugų?

Alexandre – Negaliu pakęsti senių, todėl kiek įmanoma vengiu savo amžiaus žmonių. Nenoriu, kad man nuolat prieš akis laikytų veidrodį, kuriame turėčiau stebėti savo sunykimą.

Madison – Esu tikra, kad visus tuos metus nenustojote rašyti.

Alexandre – Todėl ir įsiūlėte man išgerti? Tikėdamasi, kad pradėsiu atvirauti...

Madison – Rašytojas tam ir yra, kad rašytų.

Alexandre – Gerai, tiesa. Rašiau toliau... Bet daugiau nieko nepublikuosiu...

Madison – Kodėl?

Alexandre – Jau sakiau. Nebeberašau tam, kad mane skaitytų. Nebent būsimos kartos. Šiandienos skaitytojams nebeturiu ką pasakyti.

Madison – Net man?

Alexandre – Aš jūsų nepažįstu. Kodėl manote, kad turiu jums ką pasakyti?

Madison – Gal turime daugiau bendro, nei jūs manote...

Alexandre – Be to, kad abiem liko nedaug gyventi?

Madison – Bent pasakykite, apie ką jūsų knyga...

Jis akimirka dvejoja.

Alexandre – Tai romanas... labai asmeniškias.

Madison – Vadinasi, autobiografinis...

Alexandre – Sakykime, autofikcija, kaip dabar madinga sakyti.

Madison – Todėl nenorite jo publikuoti? Nes jis pernelyg asmeniškias?

Alexandre – Verčiau laikau šį rankraštį savotišku dienoraščiu. Nemėgstu viešai apsinuoginti. Jei tai išleisčiau, visi saktų, kad į senatvę tapau sentimentalių meilės romanų autoriumi...

Madison – Maniau, jums nerūpi, ką apie jus galvoja.

Alexandre – Matyt, iki tokio išminties lygio dar ne visai priaugau.

Madison – Nes toks lygis nepasiekiamas.

Alexandre – Negaiškite laiko rašydama apie mane disertaciją. Neverta, patikėkite.

Madison – Man tai svarbu.

Alexandre – Bet kodėl? Gyvenkite savo gyvenimą, po galais! Ypač jei jis gali nutrūkti bet kurią minutę... Beje, aš jums netikiu, o medicininių dokumentų taip ir neparodėte.

Madison – Jei netikite, kodėl vis tiek sutikote su manimi kalbėtis?

Alexandre – Pagalvojau: jei sugalvojote tokią istoriją, turbūt turėjote rimtą priežastį. Kokią?

Madison – Tai šiek tiek sudėtinga...

Alexandre – Vadinasi, melavote. O jūsų širdis visiškai sveika.

Madison – Sakykime... mano širdies bėdos labiau simbolinės.

Alexandre – Tai kam man visa tai pasakojote?

Madison – Turbūt norėjau sugraudinti. Jūs juk ketinote mane išmesti...

Alexandre – Galiu tai padaryti ir dabar...

Madison – Bet nepadarysite.

Alexandre – Ir kodėl gi?

Madison – Nes aš jus intriguuju...

Alexandre – Sakote, jūsų širdies bėdos simbolinės. Turite omenyje... sudaužytą širdį?

Madison – Savotiškai... Kaip ir jūs, kentėjau dėl mylimo žmogaus nebuvimo.

Alexandre – O kuo čia dėtas aš?

Madison – Netrukus pasakysiu, pažadu. Bet prieš tai norėčiau paprašyti vienos paslaugos.

Alexandre – Klausau...

Madison – Norėčiau perskaityti tą rankraštį.

Alexandre – Kodėl turėčiau jums jį patikėti?

Madison – Nes giliai viduje norite, kad kas nors jį perskaitytų ir pasakytų savo nuomonę. Autorius visada rašo tam, kad būtų skaitomas... ir pripažintas. Kad būtų mylimas...

Alexandre – Vienintelis žmogus, kurio meilės iš tiesų norėjau... dingio iš mano gyvenimo prieš daugiau kaip keturiasdešimt metų.

Madison – Kur tas rankraštis?

Jis parodo į aplanką ant stalo.

Alexandre – Štai ten...

Madison – Galiu pažiūrėti?

Ji tiesia ranką paimti, bet jis ją sustabdo.

Alexandre – Ne!

Ji akimirką dvejoja. Jos žvilgsnyje šmėsteli liūdesys.

Madison – Galų gale jūs teisus. Jūs tikrai senas kvailys. Paliksiu jus toliau savęs gailėti...

Ji ruošiasi išeiti.

Alexandre – Palaukite...

Jis dvejoja, tada paima rankraštį ir ištiesia jai.

Alexandre – Leidžiu jums jį perskaityti su viena sąlyga.

Madison – Klausau.

Alexandre – Šis rankraštis iš čia neišeis.

Madison – Bijote, kad pasidarysiu kopiją ir išleisiu be jūsų leidimo?

Alexandre – Arba sutinkate, arba ne.

Ji paima aplanką ir pasveria rankoje.

Madison – Tai užtruks.

Alexandre – Aš niekur neskubu. O jūs?

Madison – Aš irgi.

Alexandre – Jei norite, turiu svečių kambarį. Beveik jo nebenaudoju. Visi mano draugai mirę...

Madison – Ačiū už svetingumą.

Alexandre – Paliksiu jus skaityti...

Jis išeina. Ji pasineria į rankraštį.

Tamsa.

Madison sėdi fotelyje ir vis dar skaito rankraštį. Atsiverčia paskutinį puslapį. Uždaro aplanką ir akimirką susimąsto. Atsistoja ir pažvelgia į priešais esantį langą, žiūrovų pusėje. Alexandre'as ateina nešinas dviem puodeliais kavos. Vieną pastato prieš ją.

Alexandre – Prašom... Įspėju, kava be kofeino. Nesitikėkite, kad ji jus pažadins.

Madison – Ačiū.

Alexandre – Na, vadinasi, iki galo taip ir neįveikėte...

Madison – Ką tik baigiau...

Alexandre – Jau? Negali būti, turbūt praleidote puslapių...

Madison – Ne, tikrai ne...

Po jos tylos Alexandre'as atrodo kiek sunerimęs.

Alexandre – Nesijauskite privalanti sakyti, ką manote... Ypač jei nepatiko...

Madison – Prarijau jį nuo pirmo iki paskutinio puslapio. Visą naktį nė bluosto nesudėjau.

Alexandre – Na... Tai mane kiek nuramina... Nors nemaniau parašęs įtempto siužeto romano...

Madison – Tai geriausia jūsų knyga. Joje yra žmogiškumo, kurio trūko visoms kitoms.

Alexandre – Dabar net nežinau, ar tai laikyti komplimentu... Bent jau kalbant apie likusią mano kūrybą.

Madison – Kiti jūsų romanai buvo puikūs. Šitas – sukrečiantis.

Alexandre – O pastebėjote? Jo tema visiškai sutampa su jūsų disertacijos tema.

Madison – Mano disertacijos...?

Alexandre – „Nebuvimo figūra Alexandre'o Delacroix romanų pasaulyje.“ Jau pamiršote?

Madison – Ne, žinoma. Ir jūs teisus. Istorija apie vyrą, kuris, būdamas dvidešimties, pasirenka gyventi vien su jaunystės meilės vaiduokliu...

Alexandre – Pirmosios meilės niekada nepamiršti. Nes iš tiesų ilgiesi savo jaunystės. Visų tų pirmųjų kartų... Pirmajai meilei reikia likti ištikimam. Net jei ne visada gali likti ištikimas pirmajai moteriai, kurią mylėjai.

Madison – Taip, bet čia slypi pavojus. Galima pradėti gyventi praeitimi...

Alexandre – Kad ir kaip būtų, savo svajonių niekada nereikia atsisakyti. Tai manote, kad turėčiau jį išleisti?

Madison – Jei pasakysiu „taip“, išleisite?

Alexandre – Juk esate mano kūrybos specialistė.

Madison – Esu tikra, šis romanas gali atgaivinti jūsų literatūrinę karjerą... Mano manymu, jis vertas Goncourt'o premijos.

Alexandre – Tik nepersistenkite. Vertinu, kad bandote pakelti man nuotaiką. Bet vis tiek turi skambėti įtikinamai...

Madison – Kalbu visiškai nuoširdžiai, patikėkite.

Alexandre – Ir visiškai objektyviai, žinoma.

Madison – Abejojate?

Alexandre – Nežinau... Kažkas man sako, kad į Paryžių atvykote ne vien rašyti disertacijos apie iš mados išėjusį rašytoją.

Pauzė.

Madison – Tiesa. Pasakiau jums ne visą tiesą.

Alexandre – Jūs nesergate širdimi. Neturite katino. Spėju, ir studentė nesate...

Madison – Tiesa ta, kad esu amerikietė ir į Prancūziją atvykau susitikti su jumis.

Alexandre – Bute priešais gyvenate jau kelias savaites... Kodėl atėjote tik dabar?

Madison – Vakar ryte pro langą pamačiau jus bandant pritvirtinti tą virvę prie lubų. Paskui išsitraukėte pistoletą.

Alexandre – Neradau, kur pritvirtinti virvės.

Madison – Išsigandau dėl jūsų. Bijojau, kad galite dingti anksčiau, negu spėsiu jus pažinti. Puoliau pas jus... ir improvizavau.

Alexandre – Visai vykusiai. Jums reikėtų vaidinti teatre... Bet žinote, gyvenime kaip ir teatre reikia atsargiai vertinti tai, ką pamatai už uždangos. Kartais tai tik iliuzija. Mūsų pačių fantazijų projekcija...

Madison – Vadinasi, virvė nebuvo skirta pasikarti?

Alexandre – O jeigu aš tiesiog norėjau... pakabinti šviestuvą?

Madison – O pistoletas?

Jis išima ginklą iš stalčiaus.

Alexandre – Galėtų būti žaislas. Netikras ginklas vagims atbaidyti... Arba tiesiog žiebtuvėlis... (*Jis nuspaudžia gaiduką, ir iš vamzdžio iššoka liepsna.*) Žiebtuvėlis, kuris man, beje, jau visai nereikalingas. Taip bijau mirti, kad mečiau rūkyti. Bet visada laikau cigarečių pakelį po ranka – kad įrodyčiau sau, jog galiu atsispirti pagundai. Mečiau ir alkoholį, net kofeiną. Štai kaip rūpinuosi savo sveikata...

Madison – Vadinasi, vis dėlto neketinote nusižudyti?

Alexandre – Plano dar nebuvo. Gal tik noras. Tiesą sakant, tai vienintelis noras, kuris man dar liko. Noras viską baigti. Bet savižudybei reikia drąsos... O tokios drąsos aš neturiu. Arba dar nesu pakankamai puolęs į neviltį. Ir kam skubėti? Palauksiu savo eilės, kaip visi...

Madison – Vadinasi, mūsų susitikimą lėmė paprasčiausias nesusipratimas?

Alexandre – Man sunku patikėti, kad kas nors perskristų Atlantą vien tam, kad paimtų interviu iš tokio rašytojo kaip aš. O atsitiktinumas aš netikiu. Tai kodėl jūs čia?

Madison – Pasakysiu. Bet pirmiausia ačiū, kad suteikėte man garbę būti pirmąja šio rankraščio skaitytoja.

Alexandre – Jums tikrai patiko?

Madison – Tai šedevras. Bet turiu vieną nedidelę pastabą.

Alexandre – Štai ir priėjome... Jau stebėjau, kada pasakysite... Klausau.

Madison – Pabaiga man pasirodė ne visai įtikinama...

Alexandre – Jūs teisi... Tai neužbaigta istorija... Tarsi trūktų epilogo...

Madison – Galėčiau padėti jį rasti...

Alexandre – Jūs irgi rašote? Atėjote siūlyti bendradarbiauti? Tiesa, man pradeda trūkti įkvėpimo, bet įspėju: dar nepasiekiau tokio taško, kad samdyčiau šešėlinį rašytoją savo knygoms už mane rašyti.

Madison – Ne, atėjau ne dėl to...

Alexandre – Ir ta istorija apie disertaciją taip pat išgalvota. Vadinasi, visą šią komediją suvaidinate ne dėl privilegijos pasikalbėti su manimi apie literatūrą...

Madison – Ne. Ne vien dėl to...

Alexandre – Tai kodėl?

Madison – Manau, atsakymas yra ką tik perskaitytame rankraštyje. „Langas priešais“... Kodėl toks pavadinimas?

Alexandre – Langas priešais... tai buto, kuriame dabar gyvenate, langas. Ten gyveno moteris, kurią kadaise mylėjau.

Madison – Ir nuo tada, kai ji išėjo, nepaliauja vaidintis jūsų mintyse.

Alexandre – Dažnai sapnuodavau, kad ji grįžta. Kad vieną dieną pravėrusi mano duris įeina, kaip šiandien padarėte jūs...

Madison – Todėl ir visada paliekaite jas praviras...

Alexandre – Kartais man atrodydavo, kad už priešais esančio lango užuolaidų matau šešėlį. Kai jūs atsikraustėte ir naktimis ten pamatydavau šviesą, įsivaizduodavau, kad tai ji...

Madison – Ten buvau tik aš.

Alexandre – Jūs truputį į ją panaši... Todėl, kai šiandien pirmą kartą jus pamačiau, net krūptelėjau. Akimirką pamaniau, kad tai ji. Dvidešimties. O paskui prisiminiau, kad šiandien ji būtų maždaug mano amžiaus...

Madison – Tiesa, aš į ją panaši.

Alexandre – Tik nesakykite, kad esate jos vaiduoklis.

Madison – Ne, aš visai reali.

Alexandre – Bet yra dar kai kas, tiesa?

Madison – Taip.

Alexandre – Kodėl sakėte, kad jos veidas jums pažįstamas?

Pauzė.

Madison – Aš jos anūkė.

Tyla.

Alexandre – Jos anūkė...?

Madison – Kai ji išvyko į Afganistaną, buvo nėščia. Tai suprato netrukus po išvykimo.

Alexandre – Nėščia... nuo manęs?

Madison – Taip.

Alexandre – Kodėl man nieko nepasakė?

Madison – Jūs pats ką tik sakėte. Tai buvo kiti laikai. Ji nenorėjo užkrauti jums šio vaiko. Manė, kad galės užauginti jį viena. Ir taip padarė.

Alexandre – Aš nieko apie tai nežinojau.

Madison – Aš irgi. Bent jau iki visai neseniai.

Alexandre – Kada sužinojote?

Madison – Prieš kelerius metus. Kai man sukako aštuoniolika, močiutė papasakojo šią istoriją. Jūsų meilės istoriją...

Alexandre – Vadinasi... jūs mano anūkė.

Madison – Taip. Aš jūsų anūkė. *(Pauzė)* Netikite manimi?

Alexandre – Tikiu... Keista, bet po visų melų, kuriuos man pripasakojote, dėl šito neabejoju nė akimirkos.

Madison – Suprantu, kad tai sunku išgirsti. Neskubėkite. Jūs man nieko neprivalote. Jei to norite, išėsiu taip pat, kaip atėjau, ir daugiau apie mane niekada neišgirsite.

Alexandre – Pasilikite, prašau.

Madison – Aš čia.

Pauzė.

Alexandre – Galiu suprasti, kodėl tada ji man nieko nepasakė. Bet vėliau?

Madison – Kartoju: ji nenorėjo jums primesti tėvystės. O paskui nebežinojo, kur jūsų ieškoti.

Alexandre – Netrukus po jos išvykimo išsikrausčiau iš šio buto. Nebegalėjau kasdien matyti to lango, kuris man priminė jos nebuvimą.

Madison – Labai seniai ji jums išsiuntė laišką. Laiškas grįžo su žyma „šiuo adresu nebegyvena“.

Alexandre – Prieš kelerius metus grįžau čia gyventi. Būtent tam, kad parašyčiau šią knygą. Tarsi norėdamas išvartyti praeities demonus.

Madison – Bet jos vaiduoklis taip ir nenustojo jūsų persekioti...

Alexandre – Žinoma, mano gyvenime buvo ir kitų moterų. Bet visą gyvenimą gyvenau prisimindamas tą pirmąją meilę. Niekada daugiau nieko nemylėjau...

Madison – Ji nežinojo, ar jūs vedęs. Ar sukūrėte šeimą.

Alexandre – Nebuvau.

Madison – Ji išgirdo apie jus, kai tapote garsiu rašytoju.

Alexandre – Taip pat vildamasis ją susigražinti dariau viską, kad prasimuščiau literatūros pasaulyje. Ir norėjau, kad išgarsėjęs būčiau jai lengviau randamas. Tada ji galėjo su manimi susisiekti.

Madison – Jūs būtumėte pamanęs, kad ji grįžo iš išskaičiavimo, nes tuo metu jau buvote sėkmės lydimas autorius... Bent jau ji to bijojo...

Alexandre – Vadinasi, turiu dukrą...

Pauzė.

Madison – Ir apie savo ligą melavau tik iš dalies. Silpną širdį turėjo mano mama. Ji mirė netrukus po mano gimimo, nė nežinodama, kas buvo jos tėvas.

Alexandre – Man labai gaila tai girdėti.

Madison – Mane užaugino močiutė. Kai sulaukiau pilnametystės, ji norėjo, kad žinočiau, kas yra mano senelis. Bet pati nedrįso vėl su jumis susisiekti.

Alexandre – Taigi nusprendėte tai padaryti už ją. Atvykdama į Paryžių.

Madison – Negalėjau įsivaizduoti, kad apie tai parašyčiau laiške ar pasakyčiau telefonu. Pirmiausia norėjau jus sutikti. Turėjote atsiskyrėlio ir paniurėlio reputaciją. Jei nebūtumėte man pasirodęs simpatiškas, nieko nebūčiau pasakiusi. Būčiau grįžusi į Niujorką.

Alexandre – Bet taip puikiai jus priėmiau, kad nusprendėte mane įsivaikinti...

Madison – O svarbiausia, perskaičiau šį rankraštį. Supratau, kad tos moters niekada nepamiršote. Mano močiutės...

Alexandre – Gerai, kad atėjote... ir papasakojote man šios istorijos pabaigą.

Madison – Tai dar ne visai pabaiga... (*Alexandre'as akivaizdžiai priblokštas.*) Jums viskas gerai?

Norėdamas paslėpti jaudulį, jis pasitelkia humorą.

Alexandre – Aš ir taip sielojau si dėl savo amžiaus, o jūs dar pranešate, kad esu senelis.

Madison – Nesidžiaugiate?

Alexandre – Žinoma, džiaugiuosi... bet tuo pat metu sužinau, kad turiu dukrą ir kad ji jau mirusi.

Madison – Bet aš čia... Savo mamos beveik nepažinojau. O dabar atrandu senelį.

Alexandre'as paima rankraštį.

Alexandre – Aš išleisiu šią knygą. Skirsiu ją dukrai, kurios niekada nepažinsiu. Ir anūkei, kuri vieną dieną be perspėjimo įsibrovė į mano namus...

Madison – Dūrys buvo atviros...

Alexandre – Bet šiam romanui dar turiu rasti tikrą pabaigą.

Madison – Juk sakiau, galiu jums padėti ją rasti.

Alexandre – Nežinau, kiek dar ištvers mano širdis, jei turite daugiau staigmenų.

Madison – Tiesą sakant, liko dar vienas dalykas.

Alexandre – Sakykite. Dabar jau vis tiek...

Madison – Mano močiutė gyva.

Alexandre – Ir kur ji gyvena dabar?

Madison – Niujorke.

Alexandre – Tuomet švelniai ją nuo manęs pabučiuokite...

Madison – Galėsite tai padaryti pats.

Alexandre – Vešitės mane kartu į Ameriką?

Madison – Močiutė atvyko kartu su manimi. Ji bute priešais.

Pauzė. Jis akivaizdžiai sutrikęs.

Alexandre – Dabar man jau iš tiesų darosi baisu...

Madison – Ji vis dar labai graži moteris... ir jūsų niekada nepamiršo. Perskaitė visas jūsų knygas...

Alexandre – Bet nenorėjo sužinoti, kaip gyvena jų autorius.

Madison – Juk sakėte, kad tai nesvarbu...

Alexandre – Ta, kurios šiame romane nėra, – ji.

Madison – Taip, bet ji dar jo neskaitė... Ji nežinojo, ar jūs vis dar ją prisimenate... Ar vis dar mylite...

Alexandre – Vis dar myliu... Ši knyga – to įrodymas...

Jis pažvelgia žiūrovų pusėn, į langą priešais.

Madison – Tai kaip? Pasakyti jai, kad ateitų?

Alexandre – Ji perskrido Atlantą, kad mane surastų. Aš jau galiu pereiti koridorių ir pats pas ją nueiti...

Alexandre'as pabučiuoja Madison.

Madison – Leisiu jums nueiti vienam. Pamatysite. Už lango priešais beveik niekas nepasikeitė. Ir durys vis dar atviros...

Jis išeina. Madison lieka viena ir žiūri lango link.

Tamsa

Pabaiga

Apie autorių

Jean-Pierre Martinez gimė 1955 m. Auvers-sur-Oise, Prancūzijoje. Savo kūrybinį kelią jis pradėjo kaip būgnininkas keliose roko grupėse, vėliau dirbo reklamos semiotikos srityje. Po to tapo televizijos scenaristu, o vėliau grįžo į scenos meną kaip dramaturgas.

Jis yra parašęs apie šimtą televizijos scenarijų ir 123 pjeses, tarp jų komedijas, statomas daugelyje pasaulio šalių, tokias kaip Penktadienis, 13-oji ir Strip Poker.

Šiandien Jean-Pierre Martinez yra vienas dažniausiai statomų šiuolaikinių prancūzų dramaturgų. Jo pjesės išverstos į daugybę kalbų ir buvo statytos daugiau nei 100 šalių, tiek profesionaliuose teatruose, tiek mėgėjų trupėse.

Jo pjeses galima rasti čia:

<https://jeanpierremartinez.net>

Jean-Pierre Martinez atstovauja Prancūzijos autorių teisių organizacija SACD (Société des Auteurs et Compositeurs Dramatiques).

Autorių teisės

Šis tekstas yra saugomas autorių teisių.

Šios pjesės tekstą galima nemokamai atsisiųsti skaitymui ir asmeniniam naudojimui. Bet koks viso teksto ar jo dalies atgaminimas, publikavimas, adaptavimas ar kitoks naudojimas be išankstinio autoriaus leidimo yra draudžiamas, išskyrus galiojančių teisės aktų numatytus atvejus.

Bet kokiam viešam pjesės pastatymui, tiek profesionaliam, tiek mėgėjų, būtina iš anksto gauti leidimą ir sumokėti atitinkamą autorinį atlyginimą.

Norėdami susisiekti su Jean-Pierre Martinez ir paprašyti leidimo statyti vieną iš jo kūrinių:

<https://jeanpierremartinez.net/en/contact-2/>

Avinjonas – 2026 m. spalio

<https://jeanpierremartinez.net>

Pjesę galima atsisiųsti nemokamai